

**Vlaamse
overheid**

SARC

Strategische Adviesraad voor
Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Advies

**Vlaamse Sportraad
21 mei 2019**

Advies over de oriëntatie-tool SportKompas

Op de plenaire vergadering van de Vlaamse Sportraad op 25 april 2019 gaven Bruno D'Hulster en Johan Pion namens SportaMundi een toelichting over de stand van zaken en de toekomst van de oriëntatie-tool SportKompas. De Vlaamse Sportraad geeft naar aanleiding van deze toelichting onderstaand advies op eigen initiatief.

Situering

SportKompas is een wetenschappelijk onderbouwde sportoriëntatie-tool voor kinderen tussen de 8-10 jaar. Het project is in april 2018 officieel van start gegaan met als doel om vanaf 2019 op alle Vlaamse basisscholen aangeboden te kunnen worden. Deze tool is ontwikkeld door SportaMundi, een vzw met als doel om relevant (sport)wetenschappelijk onderzoek in de praktijk te brengen binnen de non-profit sector. De Universiteit Gent en Sport Vlaanderen hebben ook meegewerkt bij de ontwikkeling van SportKompas.

SportKompas heeft als doel om elk kind tussen de 8-10 jaar in Vlaanderen te laten ontdekken welke sport het best bij hem of haar past. Dit gebeurt in een nauwe samenwerking tussen basisscholen en gemeenten. Een juiste sportkeuze zou volgens SportKompas leiden tot meer plezier in het sporten, een beter welzijn en gezondere levensstijl bij kinderen, meer gemotiveerde en vaardige sporters en minder drop-outs.

De oriëntatie-tool bestaat uit drie verschillende luiken: Het eerste luik 'I DO' laat kinderen ontdekken welke sport het beste past bij de fysieke vaardigheden van het kind past. De vaardigheden van elk kind worden gemeten aan de hand van 15 beweegoefeningen. Het tweede luik 'I LIKE' bestaat uit een interactieve webapplicatie waarmee kinderen kunnen uitzoeken welke sporten ze leuk vinden. Het derde luik 'I AM' bestaat uit een digitale vragenlijst die inzicht biedt in de persoonlijke context en motivatie van een kind. Dit luik zit nu nog in de onderzoeksfase, maar wordt naar verwachting volgend jaar in een kindvriendelijke versie gelanceerd.

SportKompas had als doel om 15.000 kinderen te bereiken in 2019, maar verwacht deze doelstelling niet te halen. Naar verwachting zullen er 6.000 kinderen in 2019 bereikt worden. SportaMundi heeft eenmalig 500.000 euro aan subsidie ontvangen vanuit het beleidsdomein Sport. Op dit moment is, zonder het verkrijgen van extra subsidie of externe middelen voor SportaMundi, de basiskostprijs van SportKompas 10 euro per kind. Dit kan bij een uitgebreider pakket oplopen tot 20 euro per kind.

Advies

De Vlaamse Sportraad ondersteunt het project SportKompas en is overtuigd van de meerwaarde van deze oriëntatie-tool. De leden formuleren een inhoudelijk advies, zonder uitspraak te doen of en in welke mate dit project verdere Vlaamse financiële projectondersteuning toegekend moet krijgen. Er worden enkele voorstellen en voorwaarden geformuleerd bij de verdere uitwerking van SportKompas die de positieve effecten van het project kunnen vergroten.

1. Structureel en gratis aanbieden

De Vlaamse Sportraad vindt het essentieel dat alle kinderen tussen de 8-10 jaar de mogelijkheid hebben om aan SportKompas deel te nemen. Om dit te verwezenlijken is het noodzakelijk dat het project structureel en gratis wordt aangeboden. Het commercialiseren van SportKompas wordt dan ook afgeraden. Dit zorgt er namelijk voor dat niet alle potentiële deelnemers zullen worden bereikt, aangezien niet elke school, gemeente of ouder bereid is om de kostprijs voor dit project te betalen. Juist de kinderen die het meest profijt zouden hebben van SportKompas, zoals kinderen waarvan de ouders minder geneigd zijn om het sporten bij hun kinderen te stimuleren, hebben dan de grootste kans om niet aan dit project deel te nemen.

De Vlaamse Sportraad stelt vast dat op dit moment nog niet alle sporten opgenomen zijn in SportKompas en dat er verdere inspanningen kunnen gebeuren om dit te verwezenlijken.

2. Inbedding in het Vlaams onderwijssysteem

De leden adviseren om SportKompas structureel in te bedden in het Vlaamse onderwijssysteem. Dit is de meest logische en effectieve manier om dit project structureel en gratis aan te bieden en hierbij alle kinderen tussen de 8-10 jaar in Vlaanderen te bereiken. De Vlaamse Sportraad ziet hier dus een belangrijke rol in voor het beleidsdomein Onderwijs.

3. Betrokkenheid beleidsdomein Sport en sportsector

Naast de gewenste inbedding in het Vlaamse onderwijssysteem, is het essentieel dat het beleidsdomein Sport en de sportsector betrokken blijven bij de ontwikkeling en uitwerking van dit project. Dit is zeker het geval op het vlak van de inhoudelijke sporttechnische kwesties en de stroomlijning met federaties, lokale sportverenigingen en lokale sportdiensten.

Het is daarom ook belangrijk dat SportKompas een structurele plaats krijgt in het beleid van Sport Vlaanderen. De Vlaamse Sportraad ziet bijvoorbeeld gelijkenissen met de nieuwe 'customer journeys' binnen sportpromotie van Sport Vlaanderen, waarin ook wordt ingezet op het tegengaan van drop-out bij sporters.

Hoewel de Vlaamse Sportraad beseft dat een samenwerking over beleidsgrenzen heen niet vanzelfsprekend is op Vlaams niveau, is het voor SportKompas noodzakelijk dat er wordt samengewerkt tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Sport. Daarnaast is het belangrijk dat SportKompas goed geïntegreerd verloopt met andere initiatieven die dezelfde soort doelen nastreven.

4. Meten van effectiviteit en impact SportKompas

Aan de ontwikkeling van SportKompas is een lang traject van wetenschappelijk onderzoek vooraf gegaan. De Vlaamse Sportraad mist hierin een luik waarin de effectiviteit en impact van SportKompas is gemeten. De leden adviseren daarom om dit, nog voordat er eventuele stappen zouden worden gemaakt tot inbedding in de beleidsdomeinen Sport en Onderwijs, via een aantal testcases of pilootprojecten te onderzoeken. Verder raadt de Vlaamse Sportraad aan om in de toekomst de gehele werking van het project SportKompas te evalueren. Enkele vragen die de leden beantwoord zouden willen zien zijn:

- In welke mate beïnvloedt SportKompas de sportkeuze van kinderen?
- Zorgt SportKompas voor een verhoogde sportparticipatie en een lagere kans op drop-out?
- Wat heeft SportKompas voor effect op duurzaam sporten?
- Zorgt SportKompas voor een gerichtere instroom bij sportclubs?

5. Toegang en toestroom van data

De Vlaamse Sportraad benadrukt dat de data die voortkomt uit SportKompas zeer waardevol kunnen zijn. Dit geldt niet enkel voor de deelnemende kinderen en de scholen, maar ook voor de sportfederaties, sportclubs en de lokale sportdiensten. Om het positieve effect van dit project te maximaliseren, is het daarom belangrijk dat al deze actoren in een vroeg stadium toegang hebben tot deze data. In verband met de voorwaarden uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming moet er toestemming worden gevraagd bij de ouders van de deelnemende kinderen om de data te delen. De Vlaamse Sportraad adviseert om deze toestemming bij aanvang van deelname aan SportKompas te vragen, om zo de toegang en toestroom van data te optimaliseren. Daarnaast vragen de leden om de beschikbare data uit SportKompas breder in te zetten voor wetenschappelijk onderzoek naar bijvoorbeeld de fitheid en de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Samenvatting

De Vlaamse Sportraad ondersteunt het project SportKompas en is overtuigd van de meerwaarde van deze oriëntatie-tool. De leden formuleren een inhoudelijk advies, zonder uitspraak te doen of in welke mate dit project verdere Vlaamse financiële projectondersteuning toegekend moet krijgen. Er worden enkele voorstellen en voorwaarden geformuleerd bij de verdere uitwerking van SportKompas die de positieve effecten van het project kunnen vergroten.

- De Vlaamse Sportraad adviseert om SportKompas structureel in te bedden in het Vlaamse onderwijssysteem. Zo kan Sportkompas structureel en gratis aangeboden worden en is het mogelijk alle Vlaamse kinderen tussen de 8-10 jaar te bereiken.
- Blijf het beleidsdomein Sport en de sportsector betrekken bij de ontwikkeling en uitwerking van SportKompas. Het is noodzakelijk dat er tussen de beleidsdomeinen Onderwijs en Sport wordt samengewerkt.
- De leden adviseren om de effectiviteit en impact van SportKompas, nog voordat er eventuele stappen zouden worden gemaakt tot inbedding in de beleidsdomeinen Sport en Onderwijs, via testcases en pilootprojecten te onderzoeken.
- Zorg voor een optimale toestroom van de data naar alle betrokken actoren. De Vlaamse Sportraad adviseert om de toestemming voor het delen van de data bij aanvang van

deelname aan SportKompas te vragen.

Namens de Vlaamse Sportraad,

Christophe Cools, voorzitter
Sophie Cools, ondervoorzitter
Maarten Koolen, secretaris